

Dave Mathewson, Ufunuo, Hotuba ya 11, Ufunuo 6 Mihuri ya Gombo

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Dave Mathewson katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ufunuo. Hiki ni kipindi cha 11, Ufunuo 6, Mihuri ya Gombo.

Ufunuo sura ya 6, ambayo inarekodi matukio yanayotukia wakati mihuri inapotolewa na kufunguliwa kutoka katika kitabu cha kukunjwa cha sura ya 5, inasomeka hivi.

Nilitazama Mwanakondoo akifungua muhuri wa kwanza kati ya ile mihuri saba. Kisha nikasikia mmoja wa wale viumbe hai wanne akisema, kwa sauti kama ya ngurumo, Njoo! Nikatazama, na hapo mbele yangu palikuwa na farasi mweupe. Mpandaji wake alikuwa na upinde, naye akapewa taji. Alitoka nje kama mshindi aliyedhamiria kushinda.

Mwanakondoo alipoifungua muhuri ya pili, nikamsikia yule kiumbe hai wa pili akisema, Njoo. Kisha farasi mwingine akatoka, mwekundu wa moto. Mpanda farasi wake alipewa uwezo wa kuondoa amani duniani na kuwafanya watu wauane wao kwa wao.

Akapewa upanga mkubwa. Mwanakondoo alipoifungua muhuri ya tatu, nikamsikia yule kiumbe hai wa tatu akisema, Njoo. Nikatazama, na tazama, mbele yangu palikuwa na farasi mweusi; mpanda farasi wake alikuwa ameshika mizani mkononi mwake.

Kisha nikasikia sauti kama sauti kati ya vile viumbe hai vinne ikisema, Liba ya ngano kwa mshahara wa siku moja, na vibaba vitatu vya shayiri kwa mshahara wa siku moja, wala usiharibu mafuta na divai. Mwanakondoo alipoifungua muhuri ya nne, nikasikia sauti ya yule mwenye uhai wa nne akisema, Njoo. Nikatazama, na tazama, mbele yangu palikuwa na farasi wa rangi ya kijivujivu; mpanda farasi wake aliitwa Mauti, na Kuzimu ilikuwa inamfuata kwa karibu sana.

Walipewa mamlaka juu ya robo ya dunia ili kuua kwa upanga, njaa, tauni, na kwa hayawani-mwitu wa dunia. Alipoifungua muhuri ya tano, nikaona chini ya madhabahu roho za wale waliouawa kwa ajili ya neno la Mungu na ushuhuda waliokuwa nao. Walilia kwa sauti kuu, “Hata lini, ee Mwenyezi-Mungu, mtakatifu na mwaminifu hadi utakapowahukumu wakazi wa dunia na kulipiza kisasi kwa damu yetu.

Kisha, kila mmoja wao akapewa vazi jeupe, na wakaambiwa wangoje kwa muda mrefu zaidi mpaka hesabu ya watumishi wenzao na ndugu ambao wangeuawa, kama walivyouawa, ikamilike. Nilitazama alipokuwa akifungua muhuri ya sita. Kulikuwa na

tetemeko kubwa la ardhi, jua likawa jeusi kama gunia la manyoya ya mbuzi, na mwezi wote ukabadilika kuwa nyekundu damu, na nyota za mbinguni zikaanguka duniani, kama tini zilizochelewa kuanguka kutoka kwa mtini wakati unapotikiswa na upepo mkali.

Mbingu zikapasuka kama kitabu, kinachokunjwa, na kila mlima na kisiwa kikaondolewa mahali pake. Ndipo wafalme wa dunia, na wakuu, na majemadari, na matajiri, na wenye nguvu, na kila mtumwa, na kila mtu huru, wakajificha katika mapango na kati ya miamba ya milima. Wakaitia milima na miamba, Tuangukieni, mkatufiche mbali na uso wake yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na ghadhabu ya Mwana-Kondoo.

Kwa maana siku kuu ya ghadhabu imekuja, na ni nani awezaye kusimama? Moja ya maswali ambayo wengi wanapenda kuuliza na kujaribu kujibu ni mbili. Namba moja, ni nini mihuri hii, hasa ile inayohusishwa na farasi wanne? Na pili, haya yalitokea lini? Je, mambo haya yameshafanyika? Je, Yohana anaonyesha mfululizo ujao wa mihuri au msururu wa matukio yatakayotukia? Haya yalitukia lini, na mihuri hiyo ni nini hasa, hasa farasi wanne wa kwanza? Jambo moja ambalo nadhani tunapaswa kuanza nalo ni kutambua kwamba tunahitaji kuwa waangalifu katika kujaribu kutambua haya, ni nini hasa, na ni lini hasa yalifanyika au yatafanyika. Kwa sababu miaka 2,000 baadaye, tunasoma kitu ambacho sisi ni wageni tunakichunguza.

Tunatazama nyuma karibu miaka 2,000 kwa jambo ambalo mwandishi wa kwanza na wasomaji wa kwanza labda wangeelewa kwa kiwango kikubwa. Na sasa, miaka 2,000 baadaye, tunaliangalia hili na kujaribu kulielewa. Kwa hivyo, nadhani inahitaji tahadhari ya kutosha, kwa kutambua tofauti ya aina na umbali wa kihistoria ambao tunakabiliana nao katika kujaribu kushinda.

Lakini ninataka kukupendekezea mbele kabisa kwamba nadhani sura ya 6 ya Ufunuo inafanya hivi. Nadharia yangu ni kwamba hukumu ya Mungu inamiminwa juu ya dola ya Rumi yenye kuabudu sanamu, isiyomcha Mungu, dhalimu na uchumi wake. Na taifa lingine lolote au watu wengine wowote wanaoshiriki katika kosa la Rumi, lakini pia taifa lingine lolote, kwa sababu, kama tulivyoona, kwa sababu mfululizo huu wa mihuri unaongoza hadi kwenye ujio wa pili wa Kristo, muhuri namba 6 unatuleta kwenye siku kuu ya ghadhabu ya Mungu kwenye mwisho wa historia.

Kwa sababu hiyo, ningependekeza, kwa hiyo, kwamba ingawa Rumi ndiyo kitovu cha usikivu, mwandishi anachukua hali na kuiweka kwenye msingi wa hukumu ya mwisho, ya siku ya Bwana, ya siku kuu ya ghadhabu ya Mungu, kwa hiyo, watu wengine wowote au taifa lingine lolote ambalo linashiriki na kurudia kosa la Rumi wakati wowote katika historia, pia inaweza kurejelewa, sio kwamba Yohana aliona picha tofauti za urithi wa Kristo, lakini anatumia njia tofauti ya urithi wa Kristo. Kwa hivyo, mtu yeyote, kama Richard Baucom anavyosema, mtu yeyote ambaye kofia ya

kinabii inafaa kwake lazima avae. Kama tulivyokwisha sema, mihuri minne ya kwanza huenda pamoja.

Na sababu ni, tumesema kimantiki, tutaona matukio haya yote yanahusiana, matokeo kutoka kwa mtu mwingine. Na pili, wote wameunganishwa na mfano wa farasi anayepanda juu ya nchi. Usuli, mojawapo ya usuli msingi wa taswira ya farasi, tena, ni Agano la Kale.

Ukirudi kwenye Zekaria sura ya 6, na kama tulivyoona, ninasadikishwa kwamba Yohana kweli alikuwa na njozi ya farasi hawa, lakini yeye anafasiri kwa uwazi katika nuru ya maono mengine ya kinabii katika watangulizi wake wa unabii ili kufanya wazi na kufasiri na kueleza kwa wasomaji wake kile hasa alichoona. Na katika Zekaria sura ya 6, ambayo pia, kama nabii, pia kama Ezekieli, sehemu kubwa yake iko katika umbo la maono, aina ya mtangulizi wa kazi za baadaye za apocalyptic, kama vile Danieli na Ufunuo, Henoko wa kwanza tuliosoma kutoka mapema kidogo. Lakini hiki ndicho asemacho Zekaria, sura ya 6, nami nitasoma mistari minane ya kwanza.

Nikatazama tena, nikaona mbele yangu magari manne yakitoka kati ya milima miwili, milima ya shaba. Magari ya kwanza yalikuwa na farasi wekundu, wa pili farasi weusi, wa tatu weupe, na wa nne wenye rangi nyekundu, wote wenye nguvu. Nikamwuliza yule malaika aliyekuwa akisema nami, Hawa ni nini, Bwana wangu? Malaika akanijibu, akasema, Hizi ndizo roho nne za mbinguni, zitokazo katika uso wa Bwana na ulimwengu wote; yule aliye na farasi mweusi anakwenda kaskazini, na yule aliye na farasi mweupe anakwenda magharibi, na yule aliye na manyoya kuelekea kusini.

Na hao farasi wenye nguvu walipotoka, walikuwa wakikazana kwenda katika dunia yote. Akawaambia, Enendeni duniani kote, wakazunguka katika nchi. Ndipo akaniita, Tazama, wale wanaokwenda nchi ya kaskazini wameipumzisha roho yangu katika nchi ya kaskazini.

Hoja yangu ya kusoma hiyo ni kudhihirisha tu kwamba ingawa Yohana anaonekana kufanya kitu tofauti kidogo na wao, Yohana anachota taswira yake na maelezo yake ya maono yake kutoka kwa maandishi, hasa moja kama Zekaria sura ya 6. Lakini nadhani Yohana anaweza pia kuwa na andiko lingine akilini, na hapo ni mahali pengine ambapo tunapata maelezo mahususi zaidi ya aina za mapigo na mambo ambayo Yohana anatambulisha mazungumzo ya farasi katika Mathayo 2 mwanzoni kabisa katika kitabu cha Mathayo. ya mafundisho ya Yesu katika Mathayo 24, anaanza kusimulia mambo ambayo lazima yatendeke kabla ya mwisho. Hizi si dalili za dhiki tu zinazohakikisha kwamba tuko katika mwisho.

Kwa kweli, Yesu anasema kinyume chake. Inafurahisha, anasema; mambo haya hayana budi kutukia, lakini ule mwisho bado. Kwa hiyo msidanganyike mnapoona mambo haya.

Kawaida ni kinyume cha kile tunachofanya leo. Tunaona matetemeko ya ardhi na vita na njaa, na tunasadiki kwamba huu lazima uwe mwisho. Lakini Yesu alionya dhidi ya hilo na kusema, Msidanganyike.

Mambo haya lazima yatokee. Ndiyo, kuna dalili kwamba mwisho unakuja, lakini lazima zitokee, na hazipaswi kuchanganyikiwa na mwisho wenyewe. Kwa hiyo hizi ndizo ishara ambazo Yesu anasema zitatokea.

Na nadhani Yesu anapendekeza haya ni aina ya mambo ambayo yatakuwa sifa ya historia ya kanisa, historia ya watu wa Mungu, hadi kuja kwa Kristo, wakati atakaporudi kuleta historia kwenye utimilifu wake. Kwa hiyo, kuanzia mstari wa 4 wa sura ya 24, jihadharini basi, mtu asiwadanganye; kwa maana wengi watakuja kwa jina langu, wakisema, Mimi ndiye Kristo, nao watawadanganya wengi. Mtasikia habari za vita na fununu za vita.

Kwa hivyo kumbuka hilo, vita, na uvumi wa vita. Lakini angalia usiogope. Mambo kama hayo lazima yatokee, lakini mwisho bado unakuja.

Taifa litasimama kupigana na taifa, na ufalme kupigana na ufalme. Kutakuwa na njaa na matetemeko ya ardhi mahali mahali. Hayo yote ni mwanzo wa utungu wa kuzaa.

Kisha, mtatiwa mikononi mwa kuteswa na kuuawa. Mtachukiwa na mataifa kwa sababu yangu. Wakati huo, wengi watageuka na kusalitiana na kuchukiana, na manabii wengi wa uongo watatokea na kuwadanganya watu wengi.

Kwa sababu ya kuongezeka kwa uovu, upendo wa wengi utapoa. Na nitaishia hapo hapo. Lakini nataka kukazia fikira zako baadhi ya mambo ambayo Yesu anataja ambayo tumesoma hivi punde katika wale farasi wanne, ile mihuri, au mapigo ya mihuri ambayo yanahusiana na wale farasi wanne.

Ona msisitizo wa Yesu juu ya vita na uvumi wa vita, pamoja na taifa linaloinuka dhidi ya taifa, ufalme dhidi ya ufalme. Angalia kutajwa kwa kifo. Angalia kutajwa kwa njaa pia.

Yote hayo yanajitokeza katika sura ya 6, ili kwamba kuna uwezekano mkubwa, pamoja na maandiko kama Zekaria 6, Yohana pengine anafahamu mazungumzo ya Yesu ya eskatolojia na aina ya mambo ambayo yangetokea ambayo yangefanya kazi kama utangulizi wa kuja kwa Kristo, kwa ujio wa pili, au kwa siku ya Bwana ambayo ingekuwa wakati ujao. Sasa, ninachotaka kufanya wakati huo ni kufikiria na kuangalia kila moja ya farasi wanne, hasa mihuri mingine miwili pia, kuuliza maswali kuhusu nini mihuri hii inaweza kumaanisha, na kuangalia uwezekano wa taarifa za usuli ambazo zinaweza kutusaidia kufahamu ni nini hasa kinachoendelea. Je, hukumu hizi zikoje juu ya ulimwengu? Ni katika njia gani Mwana-Kondoo sasa anamimina hukumu

yake juu ya wanadamu? Kama nilivyosema, nina hakika kwamba kimsingi, sura ya 6 inakusudiwa kuwa hukumu juu ya njia ya Roma ya kufanya mambo.

Hii ni hukumu ya Mungu juu ya milki ambayo inaabudu sanamu, mbovu, na dhuluma, na yenye jeuri, kwa kuhukumu uchumi wake, kwa kuhukumu milki yake yote, na jinsi inavyofanya mambo. Kwa hiyo, kuanzia na farasi namba moja, au muhuri namba moja, na huyo ndiye farasi mweupe. Sasa, farasi mweupe anafafanuliwa kuwa yule anayetoka na kushinda, ambaye ameazimia kushinda, na ambaye anavaa taji na mwenye upinde.

Inafurahisha, kumekuwa na njia kadhaa za kuelewa hii, iwe mbaya au chanya. Wengine kwa kweli wamekubali jambo hilo na kusema kwamba farasi huyo wa kwanza kwa kweli anarejezea mtu wa Yesu Kristo, ambaye pia amevaa vazi jeupe na kupanda juu ya farasi na kushinda, katika Ufunuo sura ya 19 na mistari ya 11 na inayofuata. Na kwa hiyo, wengine wanasadiki kwamba hii ni picha ya Yesu Kristo ambaye anatoka na kushinda.

Na kumekuwa na mapendekezo mengine chanya kuhusu jinsi tunavyoelewa hili. Wengine wamependekeza hii ni picha ya ushindi wa injili au kitu kama hicho. Hata hivyo, kinachovutia ni kwamba wale farasi wengine watatu, kama tutakavyoona, na kama ulivyoendelea kuisoma, farasi wengine watatu wanaonekana wazi kuwa hasi na wanaonekana wazi kuwa picha za hukumu.

Ili kwamba kuna sababu nzuri basi kuchukua farasi huyu wa kwanza pia kama mfano wa hukumu. Na haswa ikiwa tutalinganisha hili na Zekaria 6 na pia na mafundisho ya Yesu katika Mathayo 24, nadhani kuna sababu nzuri ya kuchukua hii sio picha nzuri ya Kristo au ushindi wa injili, lakini badala yake tuchukue kama picha ya hukumu. Na tutaona hiyo inaweza kuwa nini.

Mtazamo wa pili, maoni mengine ya kawaida, ni kwamba wengine wanachukulia hili kama rejeleo la mpinga-Kristo wa wakati ujao. Hiyo ni, mtu huyu anayepanda farasi, mpanda farasi huyu ni mtu halisi. Ingekuwa mpinga-Kristo wa wakati wa mwisho.

Na mbinu hizo za Ufunuo zinazoonza sura ya 4 hadi ya 22 kuwa za wakati ujao pekee mara nyingi huona huyu kama mpinga-Kristo wa wakati wa mwisho. Kwamba baada ya kanisa kuondolewa, sasa mpinga Kristo anaibuka eneo la tukio kufanya uharibifu na kusababisha matatizo. Kwa hivyo, wengine wangeona hili kama tukio la siku zijazo kibinafsi.

Nitabishana, ingawa, kwa muda mfupi tu na kujaribu kuonyesha kwamba labda hatupaswi kuweka kikomo kwa mtu au tukio la siku zijazo, ambalo linanileta kwa njia ya tatu. Nadhani maoni yanayopendekezwa ni kwamba mpanda farasi huyu, sio mwandishi, lakini mpanda farasi, anayeashiria, ni ishara tu ya ushindi na nguvu za kijeshi.

Inalingana na kauli ya Yesu kwamba mtasikia juu ya vita na fununu za vita. Taifa litainuka dhidi ya taifa. Ufalme dhidi ya ufalme.

Na hivyo hapa tunapata ishara ya nguvu za kijeshi na ushindi katika mazingira ya vita. Na kwa maoni yangu, picha hii inafaa kabisa Roma. Hiyo ni, Roma ilianzisha amani yake kupitia ushindi wa kijeshi na nguvu za kijeshi.

Kwa kweli, tunaweza, labda njia ya kuunganisha hii ilikuwa sura ya 19, na Yesu Kristo akitoka juu ya farasi na amevaa joho na akitoka juu ya farasi mweupe, kuona hii kama mbishi wa Kristo. Tena, hii inaweza kuonekana kuwa ni onyesho duni la ushindi na upotoshaji wa ushindi na ushindi ambao Yesu Kristo mwenyewe atashinda hatimaye. Lakini hii labda inaakisi upanuzi wa kijeshi, ushindi, na mapigano makali ambayo yalidhihirisha Milki ya Roma.

Labda pia inaonyesha ukweli kwamba Roma ilijaribu kuwashinda watakatifu. Baadaye katika sura ya 12, hasa sura ya 13 kwa mfano, tutaona kwamba Rumi inakuja kushindwa na inatoka na kufanya vita na, inapigana na watakatifu. Kwa hivyo, farasi nambari moja labda inarejelea Roma kama jeshi hodari.

Inarejelea kuwa ina mwelekeo wa ushindi, na inapata amani kwa gharama ya kupigana na kushinda. Inashinda kwa njia ya vita; inapanua mipaka yake kupitia nguvu zake za kijeshi tu. Kwa njia fulani, huu unaweza kuwa ukosoaji wa hekaya ya Waroma ya Pax Romana, kwamba Roma hutoa amani.

Na sasa Yohana, kinyume chake, asema hapana, Roma kwa kweli huleta amani kwa bei. Nadhani hii itakuwa kweli kwa farasi wa pili pia. Roma inaleta amani kwa bei, hiyo ni kupitia vurugu na kwa njia ya vita.

Hii inatuleta basi kwenye nambari ya pili ya farasi. Farasi nambari moja basi anaashiria ukweli kwamba Roma ina mwelekeo wa kushinda na kushinda na vita na hivyo ndivyo inavyoweka amani. Farasi namba mbili basi, muhuri namba mbili, ni farasi mwekundu anayeashiria na kuashiria umwagaji damu na kuchinja.

Ona kwamba mpanda farasi huyu pia amepewa upanga. Tena, picha hapa, kwa maoni yangu, ni kwamba Yohana anavunja mtazamo wa Rumi. Tena, hiyo inashikilia hekaya ya Pax Romana, kwamba Roma inawanufaisha watu wake wote.

Roma iko hapa kuanzisha amani. Rumi imeleta baraka, ufanisi, na amani katika milki yote. Lakini tena, Yohana anatukumbusha kwamba imefanywa kwa bei.

Ahadi ya Roma ya amani inakuja kwa gharama na hiyo ni vita na umwagaji damu na vurugu. Upanga hapa, tena, unaweza kutofautiana na upanga unaotoka katika

kinywa cha Kristo. Ndiyo, Roma hufanya vurugu na kutimiza na kushinda na kutimiza ushindi.

Lakini Kristo, hatimaye, kwa upanga wake atafanya hivyo. Tuliona picha hiyo katika sura ya kwanza. Unaona hilo tena katika sura ya 19.

Kwa hivyo, upanga labda unakusudiwa kutofautisha na hiyo. Roma pia inashika upanga, lakini inafanya hivyo kwa jeuri na umwagaji damu. Inashinda na kuanzisha amani kwa gharama.

Kwa hivyo Roma inaonyeshwa hapa kama milki yenye jeuri na umwagaji damu. Na hii inakuwa wazi unapoanza kusoma historia ya Roma. Unakuta kwamba ni moja ya migogoro, nje na ndani.

Ndiyo, Roma, tena, inashinda mataifa kwa umwagaji wa damu. Ingetiisha mataifa. Ilileta amani kwenye himaya.

Ilipanua himaya yake kupitia vurugu na umwagaji damu. Lakini hata ndani, maliki wa Kirumi wangechinjana wao kwa wao, au wengine ambao waliwaona kuwa tishio kwa kiti cha enzi. Kugombea udhibiti na kugombea kiti cha enzi kulitokeza mfululizo wa kuvutia wa vitendo vya umwagaji damu na vurugu.

Kwa mfano, hata mwanzoni kabisa, mwaka wa 44 KK, Julius Caesar anauawa. Baada ya hapo, mfululizo wa kuvutia wa matukio ya ushindani hufuata katika jaribio la kumrithi. Na tunapata hadithi baada ya hadithi ya wapinzani kunyongwa.

Mnamo mwaka wa 68 na 69 BK, kulikuwa na msururu wa wafalme watatu katika kipindi hicho kifupi sana ambao waliingia madarakani lakini wakauawa hivi karibuni. Historia ya Warumi ni ya umwagaji damu na mauaji ili kupata mamlaka, kudhibiti ulimwengu, na kueneza utawala wake. Kwa hiyo, tayari tunaona wakati huo, tofauti na jinsi Kristo anavyoshinda, nyuma katika sura ya 5, kama Mwana-Kondoo aliyechinjwa, aliyechinjwa kupitia dhabihu ya kuteseka, kinyume chake, Roma inashinda kupitia uwezo wake wa kijeshi, kupitia jeuri na kupitia umwagaji wa damu, na kupitia mizozo na migogoro isiyoisha.

Farasi nambari tatu basi, sawa na muhuri nambari tatu, anaelezewa kuwa farasi mweusi. Na farasi huyu, mpanda farasi huyu anakuja akiwa amebeba mizani. Mara moja, msomaji wa karne ya kwanza angesoma hili na kutambua kiwango kinachoashiria usawa, haswa katika biashara.

Unaweza pia kurejea kwenye Mithali kadhaa katika Agano la Kale na kwingineko ili kuelewa lugha hii kwa kiwango kisicho haki. Haki ilipotoshwa wakati kiwango hakikuwa na uwiano ipasavyo katika hali ya biashara na biashara. Na kwa hivyo, kwa kubeba mizani, hii inapendekeza na kuashiria kwamba muhuri huu na farasi huyu

atakuwa na kitu cha kufanya na usawa katika biashara, au kwa maoni yangu, usawa na upotoshaji wa haki katika mfumo wa Kirumi wa, uchumi wa Kirumi na mfumo wa biashara wa Kirumi.

Na farasi huyu basi anapendekeza kwa uwazi mateso na njaa kama matokeo ya hilo. Mtu anaweza kuona maendeleo tena kutoka kwa vita na tamaa ya kushinda na kutamani kueneza utawala wake, na kupitia nguvu za kijeshi na umwagaji wa damu na migogoro ya ndani, mara nyingi matokeo ya hali hiyo itakuwa njaa na mateso kwa watu wengi wanaohusika. Na hivyo, kuna aina ya maendeleo hapa.

Taarifa, kipengele cha kuvutia kuhusu muhuri huu ni taarifa inayotoka kwa sauti isiyojulikana katika mstari wa 6, ambapo kuna sauti kati ya wale viumbe hai wanne; haijulikani ikiwa huyu ni mmoja wa viumbe hai wanne, kuna uwezekano mkubwa kuwa ni sauti isiyojulikana kati yao. Je, huyu ni Mungu mwenyewe anayezungumza? Je, ni Mwana-Kondoo? Haiko katika herufi nyekundu katika Biblia yangu, kwa hiyo haiwezi kuwa Mwana-Kondoo; haiwezi kuwa Yesu. Hapana, kwa urahisi hatujui ni nani hasa sauti hii, na tunapata idadi ya sauti zisizojulikana katika Ufunuo ambapo haijulikani ni Mungu huyu au Mwana-Kondoo au kiumbe fulani cha malaika? Lakini kilicho muhimu ni kile ambacho sauti hii inasema, lita moja ya ngano kwa mshahara wa siku moja na vibaba vitatu vya shayiri kwa mshahara wa siku moja, na usidhuru au usiharibu mafuta na divai.

Sasa, kinachoendelea hapa ni hiki tu. Kinachoonyeshwa hapa kinaonekana kuwa njaa, hali ya njaa ambapo ngano inagharimu mshahara wa siku nzima, hiyo ni ngano ya kutosha kwa kiwango cha kila siku cha ngano. Kwa maneno mengine, inaposema katika mstari wa 6, hiyo ilikuwa wapi? Robo ya ngano, NIV inaitafsiri, lita moja ya ngano ingetosha kulisha mtu mmoja.

Na sasa mwandishi anasema lita moja ya ngano kwa mshahara wa siku moja. Kwa maneno mengine, baadhi ya tafsiri zako zinaweza kusema dinari. Ilijulikana sana kwamba dinari ilikuwa takriban mshahara wa siku moja.

Lakini kulisha mtu mmoja kwa ngano, ambayo ngano ingekuwa chakula kikuu cha lazima, hicho kilikuwa ni kitu cha kawaida na cha kutamanika cha kula ili kumtegemeza mtu. Lakini kwa mtu mmoja tu, achilia familia nzima, kwa mtu mmoja mgao wa kila siku wa ngano ungegharimu mshahara wa siku nzima. Na kisha anasema baada ya hapo, robo tatu za shayiri kwa ujira wa siku moja.

Robo tatu za shayiri zilitosha kulisha familia, lakini pia iligharimu mshahara wa siku nzima. Na zaidi ya hayo, shayiri haikutamanika kama ngano. Haikuwa na manufaa na labda yenye lishe kama ngano.

Na kwa hivyo robo tatu za nafaka isiyo muhimu sana, ambayo ingekuwa shayiri, takriban ya kutosha kulisha familia ndogo pia ingekuwa mshahara wa siku moja. Kwa

hiyo una hali hii ambapo ngano na shayiri ni chache. Na tena, picha inaweza kuwa kama matokeo ya vita, na kadhalika, na kadhalika.

Sasa una hali ya njaa. Na sasa, kwa sababu ya njaa, chakula kikuu, kikuu muhimu zaidi, ngano, kutosha kulisha mtu mmoja, gharama ya mshahara wa siku nzima. Kwa hivyo hakuna cha kutosha kwa familia yako.

Na robo tatu za shayiri, ambayo haihitajiki sana, lakini bado ni chakula kikuu, cha kutosha kulisha familia ndogo, ilikuwa bado mshahara wa siku nzima. Kwa hivyo bei hizi kuu za vyakula vikuu sio chakula cha matajiri; hiki ni chakula cha kawaida ambacho kingeweza kumudu mtu kwa siku moja, ni haba, na bei yake ni kubwa mno kwa sababu ya mfumuko wa bei. Lakini pia kuna sehemu nyingine ya kuvutia ya hii.

Na jambo lingine la kusema, ngano na shayiri havikuwa vya matajiri, bali chakula cha matajiri tu. Ilikuwa ni chakula kikuu cha kawaida kwa matajiri na maskini. Lakini katika hali hii, ni matajiri pekee wangeweza kumudu kiasi cha kutosha kulisha familia zao.

Kwa hiyo unaanza kuona hali ni uchumi usio na uwiano. Imepotoshwa. Ni kandamizi.

Lakini kuna jambo lingine ambalo linavutia. Sauti pia inaisha kwa kusema, usiharibu mafuta na divai. Sasa, nini kinaendelea hapa? Ili kulisha idadi kubwa ya watu, Roma ilipoanza kukua na kupanuka, jiji lenyewe, lilihitaji kuagiza nafaka kutoka nje ya nchi, kama vile ngano na shayiri na mahindi na kadhalika.

Kwa hiyo, ili Roma iendeleze jiji na himaya yake iliyokuwa ikistawi kila mara, ilihitaji kuagiza nafaka kutoka nje ya nchi. Lakini mara nyingi, hii ilifanyika kwa gharama ya ufalme wote, kwa gharama ya baadhi ya majimbo, ambayo mara nyingi wangeweza kutumia; wangeagiza nafaka kutoka mikoani ili kulisha idadi ya watu inayoongezeka kila mara huko Roma, ambayo ilimaanisha kuwa majimbo yatakuwa kidogo. Juu ya hayo, mafuta na divai huingia wapi? Mwandishi anaposema, usiguse mafuta na divai.

Ingawa wengine wanapendekeza kwamba mafuta na divai vingekuwa chakula cha matajiri, labda mafuta na divai havikuwa matajiri tu. Tena, hii ilikuwa chakula kikuu na ingekuwa huko kwa matumizi ya kawaida, mafuta na divai. Lakini hoja ni kwamba mafuta na divai sio chakula kikuu kama ngano na shayiri.

Kwa hivyo ulichonacho, tena, ni kitu kisicho sawa. Ingawa vyakula vikuu na ulazima wa maisha, ngano, na shayiri, ni haba na bei yake ni ya juu sana ambayo ni matajiri tu wangeweza kuimudu, na watu wengi hawataweza kumudu katika hali ya njaa. Ajabu ni kwamba, vitu vile vile ambavyo si vya lazima, mafuta na divai, sasa viko kwa wingi.

Inaakisiwa katika lugha hii, usiharibu mafuta na divai. Na kinachoweza kuwa nyuma ya hilo ni hili. Kilichotokea mara nyingi ni kwamba kwa sababu biashara na

usafirishaji wa mafuta na divai kwenda Roma ilikuwa ya faida zaidi, wamiliki wengi wa ardhi matajiri, badala ya kupanda ngano na mahindi na mazao ya chakula na mambo kama hayo, wangepanda mizabibu na mizeituni kwa mafuta na divai kwa sababu hizo zilikuwa na faida zaidi kwa biashara.

Kwa hivyo, tena, uchumi wako umeyumba au chini chini, haswa katika majimbo, ambapo mahitaji ya maisha, msingi wa maisha, kama ngano na vitu vidogo zaidi kama vile shayiri, vilikuwa haba na bei ya juu sana, watu wengi hawakuweza kumudu, wakati vitu ambavyo havikuwa msingi, kama vile mafuta na divai, vitu ambavyo sasa havikuwa muhimu kwa maisha, utajiri. ingepata faida zaidi kukuza vitu hivyo na kuviuza nje kwa biashara zao wenyewe. Kwa hivyo una uchumi au biashara ambayo ni ya juu chini, na ambapo sasa una wamiliki wa ardhi matajiri wanaofaidika na divai na mafuta, na vyakula vikuu vyote ni haba na haviwezi kununuliwa na wengi; ni matajiri tu ndio wangeweza kumudu, ingawa John hasisitizi hilo. Kwa hiyo una mambo kichwa chini; Roma inaishia, uchumi wake ni wa kunyonya majimbo yanayoizunguka, na kwa maoni yangu basi, anachofanya Yohana ni kuhujumu uchumi wa Roma ili kudhihirisha nini kinatokea unapokuwa na himaya dhalimu, isiyomcha Mungu, yenye kuabudu sanamu, yenye jeuri ambayo ina mwelekeo wa kuteka, yenye nia ya kuanzisha utawala wake yenyewe, basi kinachotokea sio tu vurugu na umwagaji damu, lakini basi ni njaa na uharibifu wa uchumi na uharibifu. yote hayana usawa.

Kwa maneno mengine, jiji la Roma lilinusurika kwa gharama ya mataifa mengine, na kwa gharama ya ufalme wote. Kwa kweli, tunajua kwamba njaa nyingi zilitukia huko Rumi. Nina shaka kwamba Yohana anarejelea njaa moja maalum.

Kuna wengine hata wamependekeza lugha hii haiharibu mafuta na divai. Wengine wamependekeza hii inaweza kuwa ilionyesha amri kutoka kwa Domitian kwamba mashamba yote ya mizabibu yakatwa kwa sababu ya uhaba wa nafaka; yaani, mashamba ya mizabibu ambayo yangetumiwa kuotesha vitu kwa ajili ya mvinyo yanapaswa kukatwa na badala yake kupandwa nafaka na nafaka nyinginezo, kwa sababu ya uhaba huo, na kwamba milki hiyo iliasi hilo, na tena, kwa sababu wenye mashamba matajiri wangetaka kukuza vitu hivyo, vingekuwa na faida kubwa na manufaa zaidi, kama vile vitu vya mafuta na divai. Sina hakika hata kidogo juu ya kile kinachoonyeshwa hapa.

Sina hakika kabisa kuwa hii inaonyesha agizo la Domitian. Badala yake, nadhani tena, sauti ni njia tu ya kuonyesha na kuonyesha ukosefu wa usawa na usawa wa uchumi wa Kirumi kama sehemu ya hukumu ya Mungu juu ya Milki ya Kirumi kutokana na, tena, jeuri yao na majivuno yao, kutomcha Mungu kwao, ibada yao ya sanamu, kuwa na mwelekeo wa kushinda na kushinda, na sasa hii ni sehemu ya hukumu ambayo ni juu ya uchumi wa taifa. Kwa kweli, inaonekana, ukiisoma kwa makini, amri ya Domitian ni kinyume kabisa na kile ambacho sauti hapa inasema katika sura ya 6 na muhuri wa tatu.

Kwa hivyo, hukumu ya muhuri wa kwanza ilikuwa juu ya hamu ya Rumi ya kushinda na kueneza ufalme wake, labda shambulio la Pax Romana. Muhuri namba mbili, kama matokeo ya hilo, tamaa yake ya ushindi ina maana kwamba ilitimiza amani kwa bei ambayo ni umwagaji damu na vurugu, nje na labda ndani. Na kisha hatimaye, matokeo ya hilo mara nyingi yalikuwa njaa na uchumi ambao ulikuwa juu chini, na uchumi ambao haukuwa na usawa na usio na usawa na ulikuwa wa kukandamiza na usio wa haki.

Na kisha hatimaye, farasi namba nne, au muhuri namba nne, ambaye ni farasi wa rangi ya kijivujivu, na kama unavyoweza kuona, rangi, kwa maana fulani, ni kiwakilishi cha kile ambacho rangi za farasi huwakilisha kile kinachotokea kila mmoja wa farasi anapotoka. Lakini farasi nambari nne, basi, ni farasi wa rangi ya kijivujivu ambaye ndiye upeo wa wale watatu wa kwanza. Na tena, yule farasi wa rangi ya kijivujivu afafanuliwa kuwa, anapotoka, anayefafanuliwa kuwa Kifo, mpandaji aitwa Kifo, na Hadesi hufuata kwa karibu sana.

Walipewa mamlaka juu ya robo ya dunia ili kuua kwa upanga, ambao ni aina ya muhtasari wa mihuri miwili ya kwanza, na kisha njaa na tauni, ambayo ingefupisha, na hayawani-mwitu basi wangetoa muhtasari wa nambari ya tatu, hasa njaa, wasio na haki, na tauni, uchumi usio wa haki, na njaa inayotokana na vita. Hivyo muhuri namba nne, farasi namba nne, aina ya anasimama katika kilele na muhtasari wa nne za kwanza. Kwa hiyo muhuri namba nne, basi, humaanisha kifo na Hadesi, Hadesi ikiwa mahali pa wafu, mahali pa kifo, neno litakalotokea baadaye katika Ufunuo.

Tena, kutokana na vita, vinavyotokana na kushinda, vinavyotokana na umwagaji wa damu, njaa, na uchumi duni, kisha kifo katika sehemu nyingi za dunia, na hasa ndani ya Milki ya Roma, ndicho tokeo. Kwa hiyo, kwa kuyaweka haya yote pamoja, kwa maoni yangu, mihuri minne ya kwanza inafichua upanuzi wa kijeshi wa Rumi, mazoea yake ya kiuchumi, madai yake ya kuleta amani, manufaa, na ufanisi kwa dola nzima, na mihuri hii, basi, kama hukumu ya Mungu, na kama hukumu ya Mwana-Kondoo juu ya Roma, inatukumbusha, basi, kwamba ahadi ya Rumi ya amani na ustawi inakuja kwa bei. Inakuja kwa bei ya machafuko, migogoro, na ugomvi wa mara kwa mara.

Inakuja kwa gharama ya umwagaji damu, vurugu, na kifo. Inakuja kwa gharama ya njaa na uchumi usio na usawa na juu chini, na kisha matokeo yake ni kifo cha wale walio ndani ya Dola ya Kirumi. Kwa hivyo, unayo picha ya himaya ambayo inageuzwa juu chini.

Kwa mtindo wa kweli wa apocalyptic, Yohana anafichua Roma jinsi ilivyo. Hakika ni himaya ya umwagaji damu, jeuri, dhuluma ambayo inawanyonya wengine ndani ya himaya yake na kuwanyonya mataifa mengine na kwa kweli haiahidi kwamba amani na ustawi inaoahidi kweli ni sanjari kwa sababu katikati ya hayo, kuna njaa na kifo na kuna umwagaji damu ili kudumisha himaya yake na kujaribu kudumisha utawala

wake juu ya kila kitu. Kwa hiyo, unakuta himaya ambayo imegubikwa na migogoro na vita na umwagaji damu na ugomvi na vurugu na tofauti za kiuchumi na kuanguka.

Hizi zinaonekana kama hukumu za Mungu juu ya Rumi. Ninataka kuzungumza juu ya hilo kwa muda mfupi tu. Lakini, tena, ni muhimu kuona.

Nadhani moja ya mambo ambayo John anafanya ni kushambulia madai ya Roma yenyewe ya Pact Romana na kuleta amani na usalama. Na hivyo, nyuma kwa sura ya 2 na 3. Je, hii inahusianaje na sura ya 2 na 3? Kwa yale makanisa yanayotaka kupatana na Milki ya Kirumi, kwa yale makanisa yanayoitegemea Roma kwa utajiri wao na ustawi wao, kwa yale yanayofikiri ni sawa kushiriki katika biashara ya Roma, katika dini ya Roma, na kununua katika ahadi za Roma za amani na ustawi, sura ya 6 kisha inaonyesha kwamba, kwa kweli, ikiwa unataka kufanya hivyo, unapaswa pia kuhukumu kwamba Roma haitoi sura ya 6 badala yake. inachoahidi. Kwa waaminifu, ni ukumbusho kwamba Mungu tayari anahukumu Milki mbovu ya Rumi.

Mungu tayari yuko katika mchakato wa kuanzisha ufalme wake mwenyewe kwa kuanza kutangua ufalme wa Rumi na ufalme wa Rumi. Kwa hivyo, pinga na usikubaliane. Badala yake, dumisha ushuhuda wako mwaminifu katika Yesu Kristo kwa sababu Roma tayari iko chini ya hukumu ya Mungu.

Sasa, masuala matatu zaidi ya kuzungumzia kabla hatujaendelea na mihuri miwili ya mwisho. Kwanza kabisa, mtu anaweza kuuliza, je, hizi hukumu za Mungu zikoje? Je, hukumu hizi za Mungu zikoje? Na ningependekeza wawe. Ona ni mara ngapi, kwa kila moja ya ile mihuri minne, inaanza na farasi kuitwa aje na mmoja wa wale viumbe hai wanne.

Na inaanza katika sura ya 6, mstari wa 1. Nilitazama Mwana-Kondoo akifungua mihuri sita. Kwa hiyo, hukumu hizi haziwezi kutukia mpaka Mwana-Kondoo atakapofungua ile mihuri na mpaka farasi waitwe waje na wale viumbe hai wanne. Na kisha angalia, katika sehemu kadhaa, tunapata umbo la kitenzi.

Kwa mfano, katika mstari wa 4, alipewa. Mara kadhaa, tunapata fomu ya passiv ilitolewa, ikipendekeza kuwa mambo haya yanaweza tu kutokea kwa ruhusa. Kwa hivyo, unayo picha hii ambapo Mwana-Kondoo na hii ingejumuisha pia sura ya 4 na 5, ambayo matukio haya yote ya hukumu katika sura ya 6 na zaidi, katika sura zinazofuata, yanatoka na kutoka kwenye kiti cha enzi.

Kwa hivyo, ulicho nacho hapa ni tukio ambapo Mwana-Kondoo na Mungu wana enzi juu ya matukio haya. Lakini swali ni je, hukumu hizi zikoje? Ukweli kwamba wanatoka na kushinda, na kuna migogoro ya ndani na mapigano na vita na migawanyiko, ambapo kuna umwagaji damu na vurugu ili kudumisha na kudumisha utawala wao katika himaya, na hata ndani kwa mfalme kubaki kwenye kiti cha enzi, ambapo kuna njaa, ambapo kuna uchumi ambao kwa kweli hauko katika usawa na nje ya whack,

ambayo husababisha njaa na vifo vya watu wengi. Je, hiyo hukumu ya Mungu juu ya Milki ya Roma ikoje? Je, hizo hazionekani zaidi kama matokeo ya asili ambayo hutokea wakati himaya yoyote inafanya hivi? Vema, kwanza kabisa, ningesema, kwa namna fulani, haya yanaonekana kama matokeo ya asili yanayotokea, lakini wakati huo huo, Ufunuo 6 inaweka wazi kwamba hii bado ni hukumu ya utendaji ya Mungu juu ya Rumi.

Huyu si Mungu tu kumgeuzia kisogo, halafu Rumi ifanye jambo lake, na matokeo haya yote mabaya hutokea. Badala yake, nadhani tunapaswa kuona hili labda kwa mwanga wa jinsi ninavyofikiri tunapaswa kusoma Warumi sura ya 1, ambapo Warumi sura ya 1 na mstari wa 18 huanza na Mungu kuwashtaki wanadamu, hasa Mataifa, kwa kukataa kwao kumtambua Mungu na kwa kukataa kwao kumpa Mungu utukufu. Badala yake, wanachofanya ni afadhali kuabudu viumbe; wangependelea kuabudu sanamu kuliko kumwabudu Mungu.

Mstari wa 18 unaanza katika Warumi sura ya 1 kwa kusema kwamba ghadhabu ya Mungu tayari inamiminwa. Hasira kali ya Mungu, hukumu ya Mungu juu ya dhambi na wanadamu wenye dhambi tayari inamiminwa. Lakini unaposoma sehemu nyingine ya Warumi, unaona kifungu hiki cha maneno cha kuvutia, ambacho Mungu huwakabidhi.

Mara tatu, inasema, Mungu aliwatia mikononi mwa dhambi zao, na Mungu akawakabidhi kwa dhambi zao, na Mungu akawakabidhi kwa dhambi zao. Kwa hivyo, ninachofikiria tunapata kinachoendelea hapa ni kitu sawa. Hukumu ya Mungu juu ya Rumi ni kwa kuwakabidhi kwa dhambi zao, kwa kuwakabidhi kwa tamaa yao ya kushinda, kwa ukweli kwamba wamejielekeza katika vita, vurugu zao, na mazoea yao ya kiuchumi.

Mungu sasa atawatia mikononi mwao, na kwa kweli watawuna matokeo ya mazoea yao maovu, yasiyomcha Mungu, ya kuabudu sanamu. Lakini hiyo ni sehemu ya hukumu ya Mungu juu ya Milki ya Roma. Na hiyo ndiyo hukumu ya Mungu juu ya taifa lolote au milki nyingine yoyote inayobatilisha mamlaka yake, inayojiweka yenyewe kuwa Mungu, inayotawala na kueneza utawala wake, na kudumisha ufalme wake kupitia jeuri, vita, na umwagaji damu.

Hii, basi, ni hukumu ya Mungu kwa kuwakabidhi kwa dhambi hizo na matokeo mabaya ya dhambi hizo. Suala la pili ni ikiwa Wakristo pia wanaathiriwa na hili. Ninamaanisha, ikiwa mtu ye yote anayeishi katika Milki ya Kirumi, hata Wakristo, hangeweza, karibu usingeweza kusaidia lakini kuathiriwa na vita na umwagaji damu. Ikiwa wewe ni Mkristo anayeishi Rumi au majimbo yoyote ya Kirumi ya miji saba, kutoka sura ya 2 na 3, huwezi kujizuia kuathiriwa na njaa na tauni na baadhi ya mambo yaliyoorodheshwa hapa.

Kwa hiyo je, Wakristo hawaathiriki pia? Hizi zinawezaje kuwa hukumu ya Mungu ikiwa Wakristo pia wameathiriwa? Pendekezo la Greg Beal, tena, katika maoni yake, nadhani ni muhimu. Anapendekeza kwamba, ndiyo, Wakristo wangekuwa chini ya mambo haya, lakini kwao, hizi hazikuwa hukumu bali zilitumika kuzisafisha, kuzijaribu, na kutokeza uvumilivu na uaminifu. Ni kwa makafiri tu ndio wangepata hukumu.

Kwa kweli, kama tulivyokwisha kuona katika sura ya 2 na ya 3, baadhi ya makanisa yalikuwa tayari yanateseka kwa sababu ya yale ambayo Roma ilikuwa ikifanya na kwa sababu ya kile kilichokuwa kikiendelea katika Dola. Kwa hiyo Wakristo si lazima wapate kulindwa kimwili kutokana na mambo haya, lakini kwao, haingefanya kazi kama hukumu, bali ingefanya kazi kama njia ya kuimarisha na kusafisha na kuleta ustahimilivu na uaminifu katika watu wa Mungu na kuzaa saburi katika watu wa Mungu. Hatimaye, nambari ya 3, ni sawa na mihuri, kama ninavyofikiri ni kesi ya tarumbeta na bakuli baadaye, ni, tena, ni nini kinaendelea? Mojawapo ya mada ambayo inafanyika hapa ni katika muktadha wa hukumu ya Mungu juu ya Roma na juu ya wanadamu waovu na, tena, milki nyingine yoyote inayochagua kufuata nyayo za Rumi ni kwamba Mungu sasa anaonekana kuwa anahukumu na kubomoa uumbaji huu wa sasa kwa namna ya kitendo cha uharibifu katika maandalizi ya uumbaji mpya ambao utajitokeza katika sura ya 21 na 22.

Kwa hiyo kwa kuhukumu Rumi na milki yake na uchumi wake, Mungu, kwa namna fulani, anahukumu na kuvunja au kuondosha ulimwengu huu wa sasa ili kuleta kutokea kwa uumbaji mpya katika Ufunuo sura ya 21 na 22. Sasa, hiyo inatuleta kwenye muhuri namba 5. Muhuri namba 5 ni wa tabia tofauti sana na ile mihuri minne ya kwanza, ambayo ilikuwa inazunguka farasi nne zinazozunguka. Muhuri namba 5 sio pigo lazima.

Kuna ujumbe wa hukumu ulio katika muhuri namba 5, lakini muhuri namba 5 yenyewe si rekodi ya hukumu au tukio kwa namna sawa na ile mihuri minne ya kwanza, ambayo ilitambuliwa kama farasi wanne. Badala yake, katika muhuri namba 5, katika sura ya 6, 9, na 11, nafikiri tunaweza kupata maelezo ya kile kinachotokea kwa wale wafuasi waaminifu wa Yesu Kristo ambao wanaathiriwa na mihuri minne ya kwanza. Hiyo ni, wale ambao kimsingi wanachinjwa au kuuawa na Milki ya Kirumi.

Katika siku za Yohana, hasa, ingekuwa watu kama Antipa na wengine ambao waliuawa mikononi mwa maofisa katika majimbo ya Roma. Lakini ni nini kinachowapata wale walioathiriwa, kwa wafuasi waaminifu wa Yesu Kristo, wanaoathiriwa na ile mihuri minne ya kwanza? Wale ambao wameuawa kwa sababu ya ushuhuda wao wa uaminifu kwa uso wa Yesu Kristo. Sasa, mandhari inasogea tena kutoka duniani kurudi mbinguni ikiwa na muhuri namba 5. Tena, tukijibu swali, vipi kuhusu watu wa Mungu katika muktadha wa hukumu hizi katika sura ya 6? Na kile ambacho muhuri huu hufanya ni kuibua suala muhimu kwa sehemu iliyobaki ya kitabu cha Ufunuo.

Huo ndio uthibitisho wa watu wa Mungu. Watu wa Mungu wanaoteseka mikononi mwa Rumi kwa ajili ya ushuhuda wao wa uaminifu. Sasa, katika sura ya 6, muhuri wa tano unatarajia mada muhimu.

Huo ndio uthibitisho wao. Mateso yao, hata kufikia kifo, ushuhuda wao mwaminifu uliosababisha kuteseka kwao, hata kifo, lazima uonyeshwe kuwa si bure. Mungu atawatetea watu wake waaminifu ambao waliteseka na kufa hata kwa ajili ya imani yao.

Angalia katika muhuri huu, katika muhuri namba 5, ona tena sanamu ya hekalu. Inaanza na roho za wale ambao wameuawa kwa sababu ya imani yao, sasa chini ya madhabahu katika muhuri. Madhabahu pia, hii pengine ni madhabahu ile ile ambayo itachipuka tena katika sura ya 8, katika mistari ya 3 na 5. Ukweli kwamba roho ziko chini ya madhabahu, madhabahu huenda inaakisi madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa katika hekalu.

Inaweza pia kuwa mchanganyiko wa madhabahu ya uvumba na madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa. Lakini ukweli wa kwamba nafsi hupatikana chini ya madhabahu ya mbinguni, tena, mbingu inaonyeshwa kuwa hekalu. Haya ni makazi ya Mungu.

Unapata mwenza wa mbinguni katika umbo la madhabahu ya hekalu halisi na sifa za kimwili za hekalu. Lakini ukweli kwamba roho ziko chini ya madhabahu pengine unapendekeza ulinzi wao. Na kile wanachofanya, wale ambao wameuawa, roho za wale ambao wameuawa, roho hapa labda zinaonyesha maisha ambayo huendelea hata baada ya kifo cha kimwili.

Kwa hiyo roho za wale ambao wameuawa kwa sababu ya ushuhuda wao kwa ajili ya Kristo, wale ambao wamechinjwa, angalia lugha hapa. Inasema katika muhuri namba 5 kwamba wale walio chini ya madhabahu wameuawa. Hilo ndilo neno lile lile lililotumika kwa Mwana-Kondoo aliyechinjwa au kuchinjwa nyuma katika sura ya 5. Wamechinjwa kwa sababu ile ile Yesu aliuawa: kwa sababu ya neno lao la Mungu na kwa sababu ya ushuhuda wao mwaminifu au ushuhuda wao.

Masharti haya tulijulishwa huko nyuma katika Sura ya 1. Sasa kwa sababu ya ushuhuda wao wa uaminifu, wamepatwa na maafa sawa na Yesu Kristo na sasa roho zao zinalindwa mbinguni chini ya madhabahu. Na wanachofanya basi ni kulia kwa ajili ya damu yao, ili adui zao waadhibiwe na damu yao ilipizwe. Sasa mambo kadhaa kuhusu hili.

Nambari ya kwanza, ukweli kwamba wao wanapatikana katika ushirika na madhabahu labda pia huona kifo chao kama dhabihu. Lugha yao ya damu yao ikihusishwa na madhabahu pengine inasawiri vifo vyao kwa maneno ya dhabihu

kama dhabihu. Lakini jambo lingine la kusema juu ya hili kabla hatujaangalia kilio wanachotoa na majibu ya Mungu juu yake ni hapa ndipo tunapoanza kuona lugha ya wale ambao wameuawa kwa sababu ya ushuhuda wao mwaminifu.

Ingawa tumeona tu hadi sasa kwamba Yohana anafahamu mtu mmoja anayeitwa Antipa ambaye ametoa maisha yake, ambaye amekufa kwa sababu ya ushuhuda wake mwaminifu. Lakini picha kama hii labda inaonyesha kwamba kuna mengi zaidi yajayo. Hapa ndipo tunapopata wazo kwamba Ufunuo kimsingi unakusudiwa kuwa faraja kwa wale wanaoteseka kwa ajili ya imani yao.

Na hiyo ni kweli. Lakini tumeona, angalau katika hatua hii, hakuna mateso katika himaya nzima. Hakuna mateso yaliyoidhinishwa rasmi na himaya inayotoka nje na kuwaburuta Wakristo mitaani, kwenye kumbi za michezo na kuwaua.

Hiyo ilikuja baadaye katika karne ya 2, 3, na mwanzoni mwa karne ya 4. Lakini kwa wakati huu, nadhani Yohana anafahamu kwamba mgongano kati ya Ufalme wa Kirumi na Kanisa utazidi kuwa mbaya zaidi. Na kutakuwa na wengi, wengi zaidi ambao, kwa kweli, kwa sababu ya ushahidi wao mwaminifu, itatokeza kifo chao na kupata hatima ileile ya bwana wao, Yesu Kristo.

Sasa, kilio chao cha kulipiza kisasi basi katika mstari wa 10 kinahitaji kueleweka kwa usahihi zaidi, nadhani, tena, katika mwanga wa taswira ya Agano la Kale. Kilio hiki, watakatifu wasemapo, Ee Bwana, hata lini kabla hujawahukumu wakaaao duniani? Wakaaji wa dunia ni neno muhimu kwa wale wakaaao juu ya ardhi. Hilo latokea kote katika Ufunuo kwa maneno mabaya kama wale wanaounga mkono mnyama, wale walio chini ya mamlaka katika ufalme wa Shetani, na wale wanaowatesa na kuwapinga na kuwapinga watu wa Mungu.

Mpaka lini mpaka uwahukumu na kulipiza kisasi cha damu yetu? Nadhani ni muhimu kuona kwamba hiki si kilio kikubwa cha kulipiza kisasi kibinafsi kwa adui za mtu kwani hiki ni kilio katika maneno ya Agano la Kale, tena, kwa damu yao kuthibitishwa, ili kifo chao kionekane kuwa si bure. Kwa maneno mengine, wameteseka kifo. Roma na tathmini ya ulimwengu ya Wakristo imekuwa kwamba hawana thamani, na tunaweza kuwaua.

Ushahidi wao ulikuwa bure. Walitoa maisha yao bure. Walikufa bila sababu na bila maana bure.

Walikufa kwa uwongo. Na kwa hivyo kinachotakiwa kufanyika ni zinahitaji kuthibitishwa. Wanahitaji kuonyesha kwamba mateso na kifo chao havikuwa bure.

Wanahitaji kuthibitishwa na kutuzwa, ambayo kwa hakika yatatokea katika Sura ya 20 na ifuatayo. Lakini wameteseka mikononi mwa dola hiyo mbovu, na hiyo ina maana ya uadilifu katika suala la hukumu juu ya wale ambao wameua na kuwaua

watu wa Mungu na kumpinga Mungu na ufalme Wake lakini pia uthibitisho na thawabu inayoonyesha kwamba kifo chao na mateso na kifo chao kwa sababu ya ushahidi wao mwaminifu havikuwa bure. Kwa kweli, mtu hupata kilio kama hicho katika Zaburi sura ya 79 ya kulipiza kisasi.

Ee Bwana, hata lini utakapotenda kwa niaba yetu? — Hosea 1:4 . Mungu anaahidi kulipiza kisasi damu ya watu wake. Kwa hiyo tena, Yohana anachukua lugha ya Agano la Kale, ambapo Mungu anaahidi kwamba mateso ya watu wake hayatakuwa bure. Atawahukumu wale waliowaua na Atawalipa na kuwathibitisha akionyesha kwamba mateso yao hayakuwa bure.

Huyu ni Dk. Dave Mathewson katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ufunuo. Hiki ni kipindi cha 11, Ufunuo 6, Mihuri ya Gombo.